

برنج، گندم و ذرت، سه مورد از مهم ترین و پرمصرف ترین **غذاهای** جهان هستند که روی هم رفته، 42 درصد از کالری مورد نیاز تمام بشر را تامین می کنند. در این بین، برنج هم چنان بهترین گزینه غذایی برای کشورهای میان درآمد و کم درآمد است.

برنج غذای اصلی بیش از نیمی از مردم جهان را تشکیل می دهد. بیش از 3.5 بلیون از افراد بشر، 20 درصد از کالری روزانه ی مورد نیاز بدن شان را با مصرف برنج تامین می کنند. با وجود گستردگی و استقبال که در سراسر جهان از برنج می شود، آسیا با 90 درصد، هم چنان در صدر تولید کننده های برنج قرار دارد. ناگفته نماند که تقاضای برنج نیز در این قاره همبستگی مثبتی با تولید آن دارد و هم چنان رو به افزایش است. با این حال، منطقه هایی هم در جهان وجود دارند که گرچه همانند آسیا برنج خیز نیستند، ولی تقاضا برای برنج در آن ها، رشد گسترده ای یافته است. آفریقا و آمریکای لاتین دو مورد از مورد های یاد شده هستند. آن چه مشخص است، این است که با رشد جمعیت و اقتصاد، تولید و تقاضای برنج، رشد خواهد یافت.

گرچه برنج هم چنان غذای اصلی این قاره به شمار می رود، با این حال پیش بینی می شود که در آینده و با رشد اقتصادی کشورهای این قاره، ذائقه و رژیم مردم دگرگون شود و میزان تقاضا برای برنج کاهش یابد.

ژاپن، تایوان و کره جنوبی، از نمونه کشورهای با درآمد بالا هستند که پس از رونق اقتصادی، رفته رفته مصرف برنج را کاهش دادند و به مصرف سبزی و گوشت رو آوردند. همین الگو درباره کشورهای میان درآمد هم چون **چین، تایلند و مالزی** نیز دیده می شود.

تورنگ چاپ، ارائه دهنده مناسب ترین خدمات طراحی و چاپ

www.ToorangPrint.com

هند، ویتنام و اندونزی، از جمله کشورهای در حال توسعه هستند که روند یاد شده، با آهنگ کند تری در آن ها دیده شده است.

با این حال فراموش نکنیم که الگوهای فرهنگی خاص (هم چون گیاه خواری در هند)، شرایط آب و هوایی، جامعه و پیشینه های اجتماعی و ارزشی آن، از جمله فاکتور هایی هستند که در مصرف برنج مداخله می کنند و ممکن است از شکل گیری روند یاد شده پیش گیری و یا در پیش روی آن دگرگونی ایجاد کنند. با این همه، تا کنون تولید و مصرف برنج در آسیا با افزایش همراه بوده است.

در آفریقا شرایط کمی متفاوت است. در این کشور سرانه ی مصرف برنج نسبت به دهه های پیشین رشد چشم گیری داشته است و البته در این بین، رشد جمعیت نیز بی تاثیر نبوده است. میزان افزایش مصرف برنج در آفریقا به اندازه ای است که حتی میان شهرنشین ها نیز برنج به عنوان گزینه ای اصلی برای تامین غذای خانواده تبدیل شده است. با این حال، اختلاف معنای داری میان افزایش مصرف برنج در آسیا و آفریقا وجود دارد و نباید آن دو را متاثر از یک عامل پنداشت.

"بر خلاف آسیا که با افزایش درآمد میزان مصرف برنج در آن کم می شود، در آفریقا با افزایش درآمد میزان مصرف برنج نیز افزایش می یابد و این خود نشان می دهد که مردم آفریقا تا چه میزان با فقر و قحطی سروکار دارند که برنج برای آن ها، به عنوان غذایی گران قیمت و مفید به شمار می رود."

با همه ی این ها، هنوز این قاره در تامین برنج با مشکل مواجه است و عرضه ی **برنج**، نمی تواند پاسخ گوی تقاضای موجود باشد.

اگر بخواهیم یک نتیجه گیری از آن چه یاد شد عرضه کنیم، باید بگوییم که گرچه با وجود رشد جمعیت، تکنولوژی، شهرنشینی و اقتصاد، هم چنان بخشهایی از جهان هستند که در فقر و قحطی به سر می برند و برنج برای آن ها، به عنوان غذایی گران بها و شاید بتوان گفت "کمیاب"، به شمار می آید، ولی قاعده و اصل کلی این است که رشد اقتصادی، افزایش شهرنشینی و رشد جمعیت، از جمله عامل های اثرگذار بر تولید و مصرف برنج هستند و می توانند عرضه و تقاضای آن را دگرگون سازند. با این حال **نگارنده** باور دارد که با وجود پیشرفت تکنولوژی و رشد اقتصاد، زمین های کشاورزی و منبع های طبیعی، ثابت هستند و افزایش پیدا نمی کنند و همین ممکن است در آینده چالش های گسترده ای را پیش روی صنعت کشاورزی، به ویژه برنج، قرار دهد.